

SVENSKA KOMPLETT

Grundbok

LÄRARHANDLEDNING

ÅRSKURS 4

Jonny Lindén

SMAKPROV

Till läraren

Svenska Komplet – Grundbok är en serie som består av tre böcker: årskurs 4, 5 och 6. Varje bok består av två delar:

- Elevbok
- Lärarhandledning – *Laddas ner som kostnadsfri PDF på www.naforlag.se*

Huvudtanken är att man använder Svenska Komplet – Grundbok åk 4 i just årskurs 4. Men beroende på elevernas kunskapsnivå, så kan man förstås jobba med boken även i årskurs 5 och 6. I varje bok får eleverna jobba med samtliga rubriker i det centrala innehållet i svenska i grundskolans läroplan, Lgr22:

- Läsa och skriva
- Tala, lyssna och samtala
- Texter
- Språkbruk
- Informationssökning och källkritik

Grundbokens struktur:

Tanken bakom Svenska Komplet – Grundbok, förutom att den täcker in hela centrala innehållet i Lgr22, är att den ska vara enkel och lättillgänglig att jobba med – både för elever och lärare.

Lärare har ofta en stor arbetsbelastning och många bollar i luften samtidigt. Kanske har man, som lärare i årskurs 4–6, många olika ämnen att ansvara för. Då kan det vara svårt att alltid vara förberedd och planerad till tänderna i samtliga ämnen.

Därför är Svenska Komplet – Grundbok uppbyggt så att du ska kunna ta fram boken när lektionen börjar, och påbörja genomgången tillsammans med eleverna. Självklart är ett sådant upplägg även värdefullt för en vikarie som har fått hoppa in med kort varsel.

Idealet är förstås att man som lärare är väl förberedd inför sina lektioner. Svenska Komplet – Grundbok fungerar självklart bäst i ett sådant sammanhang.

Elevboken är elevens egen, som man skriver direkt i. Då slipper man flytta blicken från en grundbok när man ska skriva i arbetsboken, vilket underlättar för många elever.

I de flesta kapitlen återkommer övningar inom följande moment som behöver tränas regelbundet:

- Läsning och läsförståelse
- Stavning
- Språklära
- Skriva texter
- Muntlig presentation/muntligt berättande

Lärarhandledningen innehåller till största delen kopieringsunderlag, och är en viktig del av läromedlet.

Till varje kapitel:

- Läxblad till stavningsläxa
- Manus till förhör av stavningsläxan
- Elevblad att skriva på vid förhör

Övergripande:

- Protokoll för resultat på läxförhör, repetition och prov
- Checklistor för det egna skrivandet
- Respons på skrivna texter
- Förslag på underlag att använda vid utvecklingssamtal
- Bokrecension
- Prov
- Facit till elevboken, läxförhören och proven

Du som lärare vet vad som fungerar bäst för dig och din elevgrupp. Men här får du ett förslag på hur du kan jobba med boken och dina elever. Det beror ju på hur mycket tid man lägger på de olika momenten, men att ägna cirka 2–3 veckor (eller kanske 4 veckor) åt ett kapitel kan vara ett riktmärke.

Jobba med elevboken i kapitelordning. Många moment i boken bygger på att man har gjort tidigare kapitel – kunskapen byggs stegvis. Dessutom är några av bokens korta berättelser indelade i avsnitt, och man får läsa en fortsättning i ett kapitel längre fram.

Förslag på arbetsgång till varje kapitel:

- **Läsning** – läs kapitlets inledande text. Variera gärna arbetssättet. Läs högt för eleverna som följer med i texten, elever turas om att läsa högt eller låt dem läsa tyst på egen hand.
- **Läsförståelse** – Frågor till texten. Läs igenom frågorna tillsammans, innan eleverna svarar på frågorna enskilt. Använd gärna "EPA-metoden":

E: Eleverna svarar enskilt.

P: I par berättar eleverna för varandra vad de har svarat. Om de vill ändra sina svar är det okej.

A: Alla – Gemensam diskussion och genomgång av svaren. Läraren leder samtalet/diskussionen. Låt alla par få komma till tals. Man kan till exempel låta varje par få berätta om några av sina svar.

Frågorna är indelade i olika nivåer:

- *Leta efter svaren i texten.*
- *Lista ut svaren med hjälp av texten eller använd en ordlista.*
- *Diskussionsfrågor (Vad tycker du?, Vad tror du?, Berätta om något du själv varit med om.)*

- **Ordkunskap** – Låt eleverna jobba själva med dessa sidor. Till sin hjälp använder de kapitlets inledande text, där orden finns. Här kan de även träna på att använda en ordlista eller en lämplig sida på nätet.
- **Stavning** – Första sidan är underlag för stavningsläxa. Gå igenom regelrutan tillsammans, innan eleverna börjar jobba med uppgifterna.
- **Språklära** – Gå igenom regelrutan tillsammans, innan eleverna börjar jobba med uppgifterna.
- **Repetition** är en "diagnos-sida". Tanken är att eleverna ska göra den helt på egen hand, utan hjälp. Då kan du som lärare få koll på om de har tillägnat sig momenten ordförståelse, stavning och språklära. Ett tips är att du ger eleverna i läxa att träna på de olika momenten, innan de gör Repetition.
- **Skriva** – Eleverna tränar på att planera och skriva olika typer av texter. I samband med texterna, finns även uppgifter med olika typer av muntlig framställning.
- **Muntlig presentation** – I samband med att skriva egna texter, finns ofta uppgifter med olika typer av muntlig framställning.
- **Prov** – I lärarhandledningen finns kopieringsunderlag till Prov 1, 2 och 3. Precis som kapitlets Repetitionssida, så är proven en avstämning på vilka kunskaper eleverna har tillägnat sig.

Innehållsförteckning

Elevblad diktamen	5	Kapitel 9	
		Underlag för stavningsläxa.....	22
Kapitel 1		Manus till diktamen	23
Underlag för stavningsläxa.....	6		
Manus till diktamen	7	Kapitel 10	
		Underlag för stavningsläxa.....	24
Kapitel 2		Manus till diktamen	25
Underlag för stavningsläxa.....	8		
Manus till diktamen	9	Prov	
		Prov 1 – Kapitel 1 – 3.....	26 – 31
Kapitel 3		Prov 2 – Kapitel 4 – 6	32 – 37
Underlag för stavningsläxa.....	10	Prov 3 – Kapitel 7 – 10	38 – 44
Manus till diktamen	11		
		Elevblad bokrecension	45
Kapitel 4			
Underlag för stavningsläxa.....	12	Protokoll	
Manus till diktamen	13	Klassprotokoll	47 – 48
		Individuellt protokoll.....	49
Kapitel 5			
Underlag för stavningsläxa.....	14	Checklistor och respons	
Manus till diktamen	15	Berättande text.....	50 – 53
		Tidningsartikel	54 – 57
Kapitel 6		Reklam.....	58 – 61
Underlag för stavningsläxa.....	16	Faktatext.....	62 – 65
Manus till diktamen	17	Instruerande text.....	66 – 69
		Muntlig presentation.....	70
Kapitel 7			
Underlag för stavningsläxa.....	18	Facit	
Manus till diktamen	19	Elevboken	71 – 86
		Läxförhör.....	87
Kapitel 8		Prov.....	88 – 90
Underlag för stavningsläxa.....	20		
Manus till diktamen	21		

Diktamen – 10 ord

Namn: _____ klass: _____ datum: _____

Kapitel: _____ Stavningsmoment: _____

1. _____ 6. _____

2. _____ 7. _____

3. _____ 8. _____

4. _____ 9. _____

5. _____ 10. _____

_____ p / 10 poäng

Kapitel 1

• Förslag på hur du kan träna:

1. Läs orden i rutan högt. Tänk på hur vokalerna uttalas. Är det lång eller kort vokal? När vokalen låter som i alfabetet, är den lång. Annars är den kort.

Stavningsregeln är: Efter lång betonad vokal skrivs en konsonant.
Efter kort betonad vokal skrivs två konsonanter (dubbelteckning).

1. hal

3. tak

5. lok

7. hål

9. vila

2. hall

4. tack

6. lock

8. håll

10. villa

2. Skriv av orden här. Var noggrann med stavningen när du skriver.

1. _____

6. _____

2. _____

7. _____

3. _____

8. _____

4. _____

9. _____

5. _____

10. _____

3. Låt någon läsa orden högt för dig. Du skriver orden på ett papper.
4. Rätta. Har du stavat fel på något eller några ord? Träna igen.
5. När du är helt säker på att stava alla ord, är du klar med läxan.

Kapitel 1

1. Kör försiktigt! Isen har gjort vägen väldigt <u>hal</u> .	Skriv hal.
2. Vi har lagt in nytt golv i vår <u>hall</u> .	Skriv hall.
3. Eriks hus har ett svart <u>tak</u> .	Skriv tak.
4. <u>Tack</u> för den fina presenten!	Skriv tack.
5. Längst fram i tåget finns ett <u>lok</u> .	Skriv lok.
6. Jag brukar koka pasta utan <u>lock</u> på kastrullen.	Skriv lock.
7. Åh, nej! Nu fick jag ett stort <u>hål</u> i tröjan!	Skriv hål.
8. Åt vilket <u>håll</u> ska jag gå för att komma till tågstationen?	Skriv håll.
9. Maria behövde <u>vila</u> efter maratonloppet.	Skriv vila.
10. Deras <u>villa</u> har fem rum och kök.	Skriv villa.

Kapitel 2

• Förslag på hur du kan träna:

1. Läs orden i rutan högt. Tänk på hur vokalerna uttalas. Är det lång eller kort vokal?
När vokalen låter som i alfabetet, är den lång. Annars är den kort.

Stavningsregeln är: Efter lång betonad vokal skrivs en konsonant. Efter kort betonad vokal skrivs två konsonanter (dubbelteckning).

1. mäta

3. han

5. baka

7. fina

9. stjäla

2. mätta

4. hann

6. backa

8. finna

10. skälla

2. Skriv av orden här. Var noggrann med stavningen när du skriver.

1. _____

6. _____

2. _____

7. _____

3. _____

8. _____

4. _____

9. _____

5. _____

10. _____

3. Låt någon läsa orden högt för dig. Du skriver orden på ett papper.
4. Rätta. Har du stavat fel på något eller några ord? Träna igen.
5. När du är helt säker på att stava alla ord, är du klar med läxan.

Kapitel 2

1. Det är bra att använda en linjal när du ska mäta .	Skriv mäta.
2. Alla var mätta och belåtna efter middagen.	Skriv mätta.
3. Han heter August.	Skriv han.
4. Hann du till skolan i tid i morse?	Skriv hann.
5. Jag älskar att baka kanelbullar!	Skriv baka.
6. Kan du backa bilen lite till?	Skriv backa.
7. Åh, vilka fina skor du har!	Skriv fina.
8. Astrid kan inte finna sin cykel någonstans.	Skriv finna.
9. Tjuven lyckades inte stjäla mina smycken.	Skriv stjäla.
10. Hunden började skälla när den hörde fotsteg hallen.	Skriv skälla.

Kapitel 3

• Förslag på hur du kan träna:

1. Läs orden i rutan högt.

1. vecka

3. nej

5. perfekt

7. häxa

9. värk

2. väcka

4. penna

6. jätte

8. fest

10. hjälp

2. Skriv av orden här. Var noggrann med stavningen när du skriver.

1.

6.

2.

7.

3.

8.

4.

9.

5.

10.

3. Låt någon läsa orden högt för dig. Du skriver orden på ett papper.
4. Rätta. Har du stavat fel på något eller några ord? Träna igen.
5. När du är helt säker på att stava alla ord, är du klar med läxan.

Kapitel 3

1. En vecka består av sju dagar.	Skriv vecka.
2. Kan du väcka mig klockan fem imorgon?	Skriv väcka.
3. Nej , jag vill inte gå och lägga mig nu!	Skriv nej.
4. Jag måste vässa min trubbiga penna .	Skriv penna.
5. Nu är den perfekt att skriva med.	Skriv perfekt.
6. Sagan handlar om en jätte som bor i skogen.	Skriv jätte.
7. Jätten träffar en häxa .	Skriv häxa.
8. Markus ska ha en stor fest när han fyller år.	Skriv fest.
9. Om du har värk i en tand, måste du gå till tandläkaren.	Skriv värk.
10. Hjälp! skrek Emil. Jag sitter fast!	Skriv hjälp.